

Brukerveiledning

til

Veilederen-2

(forkortet versjon)

(revidert pr. 1.3.2015)

© 2002 NetPed AS

Generell informasjon om Veilederen-2

Veilederen-2 er utviklet for Internett, og gir sammen med Rådgiveren og Veilederen-3 et godt grunnlag for å stille pedagogiske diagnoser etter kriteriene i den internasjonale diagnosemanualen ICD-10. Denne diagnosemanualen er utviklet av Verdens Helseorganisasjon (WHO), og ble ved pålegg fra Statens Helsetilsyn innført i norsk sykehusvesen og spesialisthelsetjeneste i tidsrommet 1997-1999.

Veilederen-2 foretar kartlegging av elevens faglige ferdigheter i norsk, engelsk og matematikk, og er normert for alderstrinnet 16-19 år, dvs. de vanlige aldersgruppene i videregående skole og militær voksenopplæring. Testen inneholder ca. 100 enkelt-oppgaver og tar 20-30 minutter å gjennomføre.

For å gjennomføre testing med Veilederen-2 må følgende være tilstede:

1. Testoperatør/veileder skal være sertifisert for testing med Veilederen-2.
2. Testmaskinen skal være utstyrt i henhold til dagens standard med Internett Explorer 9.0 eller nyere versjon som anbefalt nettleser. Dataskjermen skal ha en oppløsning på minst 800 x 600 dpi.
3. Før testingen begynner, må ShockWave være installert
4. Testleder aktiviserer Veilederen-2 ved å logge på med brukernavn og passord tildelt av testleverandøren.
5. Testingen skal vanligvis utføres av eleven alene. For svært svake elever er det imidlertid tillatt å gjennomføre testen sammen med en testassistent. Denne assistenten skal på forespørsel bistå eleven med høytlesing og omformulering av testinstruksjoner, samt teknisk bistand med betjening av datamaskinen.
6. De begrensede oppgavene til testassistenten under punkt 5 forutsetter at den videre bruk av testresultatene i samband med sakkyndige vurderinger, utarbeiding av tiltaksplan, veiledning av eleven, opplæring av eleven og pedagogiske statusrapporter foretas av personell med relevant kompetanse innenfor fagene pedagogikk og/eller psykologi.

Validitetsundersøkinger foretatt på 100 marinesoldater i august 2002 (KNM Harald Hårfagre) viser korrelasjoner mellom Rådgiveren og Veilederen-2 for de ulike testvariabler på 0,64 (leseforståelse), 0,69 (ordforråd), 0,78 (rettskriving), 0,83 (mate-matikk) og lesehastighet (ikke undersøkt). Den høye validitetskoeffisienten for matematikk ($r > 0,80$) er også tidligere observert i relasjonen mellom matematikk-resultat på Rådgiveren og matematikkarakter i ungdoms- og videregående skole (undersøkelse av 74 elever foretatt oktober 1998).

Delprøve 1 (oppgave 1-6)

Delprøve 1 Veilederen[®]-2

Ingen tidsfrist. Vurder dine **leseferdigheter i norsk** på de 6 områdene som er angitt nedenfor. Markér med venstre musetast i ruta som passer ().

	Under middels	Middels	Over middels
1. Leser fort	☐	☐	☐
2. Leser riktig (uten feillesinger og repetisjoner)	☐	☐	☐
3. Husker "de små ting" i det du leser (detaljeforståelse) ..	☐	☐	☐
4. Husker "de store ting" i det du leser (setnings- og avsnittsforståelse)	☐	☐	☐
5. Klarer å lese uten å bruke hjelpemidler (finger, blyant eller linjal)	☐	☐	
	Nei	Ja	
6. Klarer å lese stille (uten å hviske eller bruke lav stemme)	☐	☐	

Trykk her når du ønsker neste delprøve → [Neste Delprøve](#)

Kartlegger elevens egenvurdering av **lesekompetanse**, fordelt på spørsmål knyttet til lesehastighet (oppgavene 1-2), leseforståelse (oppgavene 3-4) og primitive lesestrategier som senker elevens lesehastighet (oppgavene 5-6).

Testresultatet fra delprøve 1 inngår i følgende testvariabler:

NOR = totalresultat i norsk (oppgavene 1-56)

Lesehastighet = delresultat i norsk lesehastighet (oppgavene 1-2, 43-44)

Leseforståelse = delresultat i norsk leseforståelse (oppgavene 3-4, 13-24, 45-50)

Delprøve 2 (oppgave 7-12)

Delprøve 2 VeilederenTM-2

Vurder dine **skriveferdigheter i norsk** på de 6 områdene som er angitt nedenfor. Markér med venstre musetast i ruta som passer ().

	Under middels	Middels	Over middels
7. Skriver fort	☐	☐	☐
8. Skriver pent (leselig skrift)	☐	☐	☐
9. Staver riktig (rettskriving)	☐	☐	☐
10. Klarer å sette riktig skrifttegn (. , ; : " ! ?)	☐	☐	☐
11. Klarer å omforme tanker til skriftlige ord	☐	☐	☐
12. Klarer å omforme tanker til skriftlige setninger	☐	☐	☐

[Neste Delprøve](#)

Kartlegger elevens egenvurdering av **skrivekompetanse**, fordelt på spørsmål knyttet til skriftforming (oppgavene 7-8), rettskriving (oppgavene 9-10), og skriftlig formuleringssevne (oppgavene 11-12).

Testresultatet fra delprøve 2 inngår i følgende testvariabler:

NOR = totalresultat i norsk (oppgavene 1-56)

Rettskriving = delresultat i norsk rettskriving (oppgavene 9-10, 25-32, 51-56)

Delprøve 3 (oppgave 13-18)

Kartlegger elevens **leseforståelse på setningsnivå**.

Testresultatet fra delprøve 3 inngår i følgende testvariabler:

NOR = totalresultat i norsk (oppgavene 1-56)

Leseforståelse = delresultat i norsk leseforståelse (oppgavene 3-4, 13-24, 45-50)

Plakaten fra bussene i Kristiansand nærtrafikkområde er relativt enkel å forstå for personer med norsk bakgrunn, men kan være en utfordring for fremmedspråklige innvandrere.

Delprøve 4 (oppgave 19-24)

Kartlegger elevens **leseforståelse på setnings- og avsnittsnivå**.

Denne dommen fra Øvre Setesdal er valgt for å kartlegge elevens forståelse av embetsmannsspråk fra 1800-tallet med kompleks setningsoppbygging, lange setningskjeder, upresise begreper og underforstått informasjon som "står skrevet mellom linjene".

Spesielt to av oppgavene stiller eleven overfor store utfordringer:

Oppgave 21. Etter at tiggerne dømmes til fengsel på vann og brød, antydes det i en bisetning at Loven om fattigvesenet fra 1863 også åpner for skjerpede staffereaksjoner i form av tvangsarbeid (som dengang ofte ble sonet på Akershus festning). Siden mye av informasjonen i denne del av dommen er vagt formulert, med bruk av uklare begreper av typen "person-lige forhold" og "omstendigheter forøvrig", er innholdet i denne bisetningen vanskelig å forstå.

Oppgave 24. For å finne løsningen på denne oppgaven forutsettes det at eleven leser de to siste linjene i leseteksten med riktig rytme og setningsmelodi. Eleven vil da eventuelt finne ut, at leseteksten foretar en komplisert veksling mellom komma som skilletegn for selvstendige **tall**, og komma som skilletegn for selvstendige **setninger**.

Testresultatet for delprøve 4 inngår i følgende testvariabler:

NOR = totalresultat i norsk (oppgavene 1-56)

Leseforståelse = delresultat i norsk leseforståelse (oppgavene 3-4, 13-24, 45-50)

Ordforråd = delresultat i norsk ordforråd (oppgavene 19-24, 33-42)

Delprøve 5 (oppgave 25-32)

Kartlegger elevens **rettskriving**.

Resultatet fra delprøve 3 inngår i følgende testvariabler:

NOR = totalresultat i norsk (oppgavene 1-56,)

Rettskriving = delresultat i norsk rettskriving (oppgavene 9-10, 25-32, 51-56)

I tillegg til testing av rettskriving med valg av riktig svaralternativ (delprøve 5) kan rettskriving også testes med korrekturlesing (delprøve 9) og muntlig diktat (Rådgiveren delprøve 1).

Delprøve 6 (oppgave 33-42)

Kartlegger elevens **ordforråd** (språklig begrepsapparat).

Testresultatet fra delprøve 6 inngår i følgende testvariabler:

NOR = totalresultat i norsk (oppgavene 1-56)

Ordforråd = delresultat i norsk ordforråd (oppgavene 19-24, 33-42)

Delprøve 7a+7b (oppgave 43-44)

Kartlegger elevens **lesehastighet**.

En skal her merke seg at lesehastigheten på dataskjerm ligger 5-10% lavere enn tilsvarende lesehastighet på papir.

Testresultatet fra delprøve 7a+7b inngår i følgende testvariabler:

NOR = totalresultat i norsk (oppgavene 1-56)

Lesehastighet = delresultat i norsk lesehastighet (oppgavene 1-2, 43-44)

Delprøve 8 (oppgave 45-50)

Kartlegger elevens **leseforståelse på detaljnivå**.

Testresultatet fra delprøve 8 inngår i følgende testvariabler:

NOR = totalresultat i norsk (oppgavene 1-56)

Leseforståelse = delresultat i norsk leseforståelse (oppgavene 3-4, 13-24, 45-50)

Delprøve 9 (oppgave 51)

Kartlegger elevens **evne til å oppdage feilskrevne ordbilder** (korrektur-lesing).

Testresultatet fra delprøve 9 inngår i følgende testvariabler:

NOR = totalresultat i norsk (oppgavene 1-56)

Rettskriving = delresultat i norsk rettskriving (oppgavene 9-10, 25-32, 51-56)

Delprøve 10 (oppgave 52-61)

Kartlegger elevens **kompetanse i engelsk rettskriving**. Siden 5 av ordene i denne rettskrivingsprøven er innlemmet i det norske språk med engelsk skrivemåte, blir testresultatet for oppgavene 52-56 også benyttet i faget norsk.

Testresultatet fra delprøve 10 inngår i følgende testvariabler:

NOR = totalresultat i norsk (oppgavene 1-56)

Rettskriving = delresultat i norsk rettskriving (oppgavene 9-10, 25-32, 51-56)

ENG = totalresultat i engelsk (52-79)

Engelsk rettskriving = delresultat i engelsk rettskriving (oppgavene 52-61)

Delprøve 11 (oppgave 62-69)

Kartlegger elevens **kompetanse i engelsk grammatikk**.

Testresultatet fra delprøve 11 inngår i følgende testvariabler:

ENG = totalresultat i engelsk (oppgavene 52-79)

Engelsk grammatikk = delresultat i engelsk grammatikk (oppgavene 62-69)

Delprøve 12 (oppgave 70-79)

Kartlegger elevens **kompetanse i engelsk ordforråd** (språklig begreps-apparat)

Testresultatet fra delprøve 12 inngår i følgende testvariabler:

ENG = totalresultat i engelsk (oppgavene 52-79)

Engelsk ordforråd = delresultat i engelsk ordforråd (oppgavene 70-79)

For å løse oppgave 79 er det en fordel at eleven i tillegg til engelsk språkkunnskap også har kjennskap til britisk geografi og britisk historie.

Delprøve 13 (oppgave 80-88)

Kartlegger elevens **kompetanse i matematikk** innenfor regningsartene mynt/klokke, gangning/deling og prosent/promille.

Testresultatet fra delprøve 13 inngår i følgende testvariabler:

MAT = totalresultat i matematikk (oppgavene 80-97)

Delresultat i **penger/klokke** (oppgavene 80-82)

Delresultat i **gangning/deling** (oppgavene 83-85)

Delresultat i **prosent/promille** (oppgavene 86-88)

Som det fremgår av testinstruksjonen stiller delprøve 13 og 14 relativt store krav til **matematisk innsikt** fremfor kompetanse i **matematisk kalkulasjon**, slik denne type tallberegning utføres av elektroniske kalkulatorer.

Delprøve 14 (oppgave 89-97)

Kartlegger elevens **kompetanse i matematikk** innenfor regningsartene brøk/desimal, areal/volum og likninger.

Testresultatet fra delprøve 14 inngår i følgende testvariabler:

MAT = totalresultat i matematikk (oppgavene 80-97)

Delresultat i **brøk/desimal** (oppgavene 89-91)

Delresultat i **areal/volum** (oppgavene 94-94)

Delresultat i **likninger** (oppgavene 95-97)

På oppgave 93 skal en merke seg at definisjonen av et **prisme** i matematikken er strengere enn i optikken. Den matematiske definisjonen er "et legeme med kongruente og parallelle endeflater og rektangulære eller parallellogramformede sideflater".

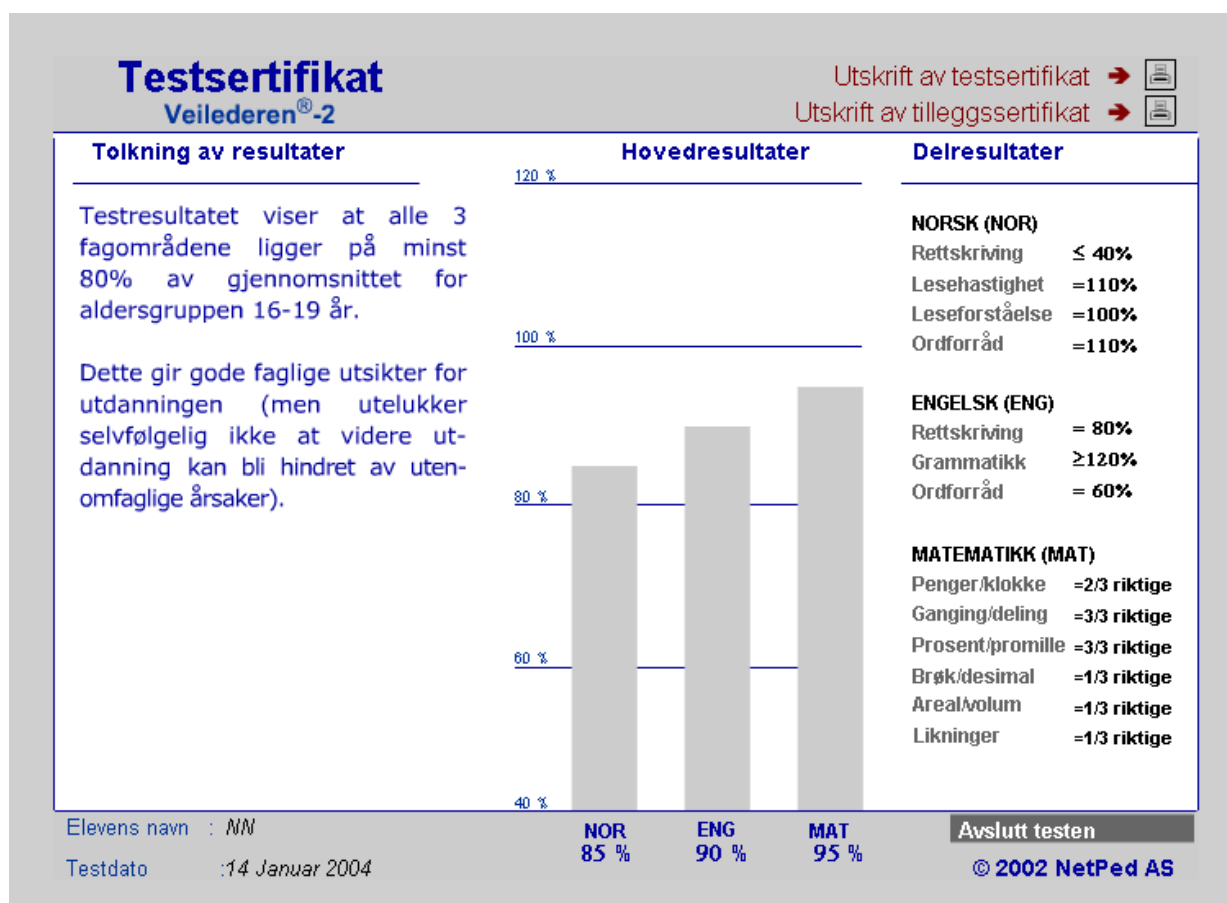
Testsertifikat

Testsertifikatet er en skriftlig dokumentasjon på at eleven har gjennomført en test, med nøyaktig spesifisering av hovedresultat og delresultater i sertifikatet.

I tillegg til resultater, inneholder sertifikatet også en kort tolkning av resultatene, eventuelt med anbefaling av tilleggtesting med Rådgiveren og Veilederen-3 for elever som ønsker å få stilt pedagogisk diagnose iht. den internasjonale diagnosemanualen ICD-10.

Testsertifikatet kan skrives ut ved å trykke på skriversymbolet oppe til høyre på testsertifikatet.

Et eksempel på et testsertifikat fra Veilederen-2 er gjengitt nedenfor:

Tilleggssertifikat

På dette sertifikatet får læreren detaljinformasjon om elevens besvarelse på ulike oppgaver og oppgavetyper. Tilleggssertifikatet skrives ut ved å trykke med venstre musetast på skriversymbolet oppe til høyre på testsertifikatet.

Tilleggssertifikat for Veilederen®-2

Elevens navn: Ola Nordmann

**Oversikt over *Uriktige svar* (0 poeng) og *Riktige svar* (1 poeng) på Veilederen-2.
På oppgavene 1-12 benyttes følgende poenggivning: *Under middels og Nei* (0 poeng), *Middels og Ja* (0,5 poeng) og *Over middels* (1 poeng).**

Norsk rettskriving

Oppgave 9: 0.5 poeng
Oppgave 10: 0.5 poeng
Oppgave 25: 0 poeng
Oppgave 26: 1 poeng
Oppgave 27: 1 poeng
Oppgave 28: 1 poeng
Oppgave 29: 1 poeng
Oppgave 30: 1 poeng
Oppgave 31: 1 poeng
Oppgave 32: 0 poeng
Oppgave 51: 6/8 poeng
Oppgave 52: 1 poeng
Oppgave 53: 1 poeng
Oppgave 54: 0 poeng
Oppgave 55: 1 poeng
Oppgave 56: 0 poeng

Norsk lesehastighet

Oppgave 1: 0.5 poeng
Oppgave 2: 0.5 poeng
Oppg. 43-44: 6/6 poeng

Norsk leseforståelse

Oppgave 3: 0.5 poeng
Oppgave 4: 0.5 poeng
Oppg. 13-18: 2/3 poeng
Oppg. 19-24: 1/3 poeng
Oppgave 45: 1 poeng
Oppgave 46: 1 poeng
Oppgave 47: 1 poeng
Oppgave 48: 0 poeng
Oppgave 49: 1 poeng
Oppgave 50: 1 poeng

Norsk ordforråd

Oppg. 19-24: 1/3 poeng
Oppgave 33: 0 poeng
Oppgave 34: 0 poeng
Oppgave 35: 0 poeng
Oppgave 36: 1 poeng
Oppgave 37: 0 poeng
Oppgave 38: 1 poeng
Oppgave 39: 0 poeng
Oppgave 40: 1 poeng
Oppgave 41: 0 poeng
Oppgave 42: 1 poeng

Engelsk rettskriving

Oppgave 52: 1 poeng
Oppgave 53: 1 poeng
Oppgave 54: 0 poeng
Oppgave 55: 1 poeng
Oppgave 56: 0 poeng
Oppgave 57: 1 poeng
Oppgave 58: 1 poeng
Oppgave 59: 1 poeng
Oppgave 60: 0 poeng
Oppgave 61: 0 poeng

Engelsk grammatikk

Oppgave 62: 0 poeng
Oppgave 63: 0 poeng
Oppgave 64: 1 poeng
Oppgave 65: 1 poeng
Oppgave 66: 1 poeng
Oppgave 67: 1 poeng
Oppgave 68: 1 poeng
Oppgave 69: 1 poeng

Engelsk ordforråd

Oppgave 70: 1 poeng
Oppgave 71: 0 poeng
Oppgave 72: 0 poeng
Oppgave 73: 0 poeng
Oppgave 74: 1 poeng
Oppgave 75: 0 poeng
Oppgave 76: 1 poeng
Oppgave 77: 1 poeng
Oppgave 78: 0 poeng
Oppgave 79: 1 poeng

Matematikk

Oppgave 80: 1 poeng
Oppgave 81: 0 poeng
Oppgave 82: 1 poeng
Oppgave 83: 0 poeng
Oppgave 84: 1 poeng
Oppgave 85: 0 poeng
Oppgave 86: 0 poeng
Oppgave 87: 1 poeng
Oppgave 88: 0 poeng
Oppgave 89: 0 poeng
Oppgave 90: 0 poeng
Oppgave 91: 1 poeng
Oppgave 92: 0 poeng
Oppgave 93: 1 poeng
Oppgave 94: 1 poeng
Oppgave 95: 0 poeng
Oppgave 96: 0 poeng
Oppgave 97: 0 poeng

I dette tilleggssertifikatet skal en merke seg at at noen poengsummer er oppgitt som brøker, f. eks. 2/3 poeng. Dette betyr at eleven oppnådde 2 av maksimalt 3 oppnåelige poeng.